

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - پژوهشکده اکولوژی دریای خزر

عنوان:

**بررسی‌های بهداشتی و بیماری‌های احتمالی
تهدید کننده ماهیان پرورشی در قفس**

مجری:

مریم قیاسی

شماره ثبت

۵۹۸۸۶

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - پژوهشکده اکولوژی دریای خزر

عنوان طرح/ پروژه: بررسی های بهداشتی و بیماری های احتمالی تهدید کننده ماهیان پرورشی در قفس

کد مصوب: ۹۲۰۰۶-۹۲۵۶-۱۲-۷۶-۱۴

نام و نام خانوادگی نگارنده/ نگارندگان: مریم قیاسی

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرح های ملی و مشترک دارد) : -

نام و نام خانوادگی مجری: مریم قیاسی

نام و نام خانوادگی همکار(ان): شعبان نجف پور، محمدرضا مهربابی، فرشیده حبیبی کوتنایی، حسن نصراله

زاده ساروی، ابوالقاسم روحی، محمود قانع تهران، آذین زاهدی طبرستانی، شهریار بهروزی، عبدالحمید

آذری، سید محمد وحید فارابی، مرضیه رضایی، محمد بینائی

نام و نام خانوادگی مشاور(ان): علی اصغر سعیدی، سیدمحمدابراهیم جلیل ذریه زهرا

نام و نام خانوادگی ناظر(ان): -

محل اجرا: استان مازندران

تاریخ شروع: ۱۳۹۲/۱۰/۱

مدت اجرا: ۲ سال

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار: سال ۱۴۰۰

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ
بلامانع است.

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسئول / مجری»

طرح/پروژه: بررسی‌های بهداشتی و بیماری‌های احتمالی تهدید

کننده ماهیان پرورشی در قفس

کد مصوب: ۹۲۰۰۶-۹۲۵۶-۱۲-۲۶-۱۴

شماره ثبت (فروست): ۵۹۸۸۶ تاریخ: ۱۴۰۰/۴/۲۱

با مسئولیت اجرایی سرکار خانم مریم قیاسی دارای مدرک

تحصیلی دکتری در رشته قارچ‌شناسی دامپزشکی می‌باشد.

پروژه توسط داوران منتخب بخش بهداشت و بیماری‌های آبزیان در

تاریخ ۱۴۰۰/۳/۳۰ مورد ارزیابی و با رتبه خوب تأیید گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در:

ستاد پژوهشکده مرکز ایستگاه

با سمت عضو هیئت علمی در پژوهشکده اکولوژی دریای خزر

مشغول بوده است.

صفحه	«فهرست مندرجات»	عنوان
۱	چکیده.....	
۲	۱- مقدمه.....	
۲	۲-۱ عوامل موثر در بهداشت و بیماری‌های ماهیان پرورشی در سیستم قفس.....	
۲	۱-۲-۱- نوع، شکل، اندازه و محل استقرار قفس.....	
۵	۱-۲-۲- بچه ماهی.....	
۷	۱-۲-۳- حمل و نقل.....	
۷	۱-۲-۴- رقم بندی.....	
۷	۱-۲-۵- رها سازی.....	
۸	۱-۲-۶- تراکم و وزن.....	
۹	۱-۲-۷- مدیریت تغذیه.....	
۱۲	۱-۲-۸- شاخصهای فیزیکی و شیمیایی آب.....	
۱۵	۱-۲-۹- پایش رفتاری و معاینه بهداشتی.....	
۱۶	۱-۲-۱۰- نظافت و ترمیم قفس.....	
۱۹	۲- روش کار.....	
۱۹	۱-۲-۱ مطالعات و بررسی سوابق تحقیق داخل کشور.....	
۱۹	۲-۲-۱ مطالعات و بررسی سوابق تحقیق خارج از کشور.....	
۱۹	۳-۲-۱ مطالعات مربوط به اقلیم و اکولوژی دریای خزر.....	
۱۹	۴-۲-۱ تهیه گزارش بیماریهای احتمالی و خطر آفرین در پرورش ماهی در قفس در دریای خزر.....	
۲۰	۳- نتایج و جمع بندی مطالعات.....	
۲۰	۱-۳-۱ بیماریهای عفونی ماهیان در دریا و آب لب شور.....	
۲۰	۳-۱-۱-۱ بیماریهای ویروسی ماهیان سردآبی.....	
۲۴	۳-۱-۱-۲ بیماریهای ویروسی ماهیان گرمآبی.....	
۲۸	۳-۱-۳-۱ بیماریهای ویروسی تاسماهیان.....	
۲۸	۳-۲-۱ بیماریهای باکتریایی.....	
۲۸	۳-۲-۱-۱ بیماریهای باکتریایی در ماهیان سردآبی.....	
۳۴	۳-۲-۱-۲ بیماریهای باکتریایی در ماهیان گرم آبی.....	

۴۰	۳-۲-۳- باکتریایی در تاسماهیان
۴۲	۳-۳-۳- بیماریهای انگلی
۴۵	۲-۳-۳- بیماریهای انگلی ماهیان گرمآبی
۴۶	۳-۳-۳- بیماریهای انگلی در تاسماهیان
۴۷	۴-۳- اختلالات غیرعفونی ماهیان پرورشی در آبهای لب شور و شور
۵۴	۳-۴-۱- اختلالات غیرعفونی ماهیان گرم آبی
۵۷	۴- روشهای اصلی در کنترل و پیشگیری
۵۷	۴-۱- کنترل و پیشگیری از بیماریهای ویروسی
۵۸	۴-۲- کنترل و پیشگیری از بیماریهای باکتریایی و انگلی
۶۵	منابع
۷۶	چکیده انگلیسی

چکیده

با توجه به کاهش منابع آب شیرین و مشکلات پیشرو جهت تامین آب سالم و کافی برای توسعه و پرورش آبزی پروری در کشور، استفاده از منابع آبی دریا خزر یکی از گزینه‌های اصلی جهت توسعه آبزی پروری و افزایش تولید آبزیان پرورشی در کشور است. در این بین در طی سالهای اخیر در دنیا در زمینه پرورش آبزیان در دریا تجربیات خوبی به دست آمده است. آمار منتشر شده توسط FAO نشان می‌دهد، آبزی پروری در دریا از ۲۰ میلیون تن در سال ۲۰۰۷ به ۲۴/۷ میلیون تن در سال ۲۰۱۴ رسیده است. سهم ایران از این تولید جهانی ۵۲۰ تن در سال ۱۳-۲۰۱۲ بوده که از این میزان ۴۳۰ تن آن مربوط به دریای خزر است. این در حالی است که بروز بیماری‌های عفونی و غیر عفونی یکی از موانع توسعه صنعت آبزی پروری در ایران و جهان است. در این مطالعه با توجه به عوامل بیماریزای شناخته شده آبزیان در دریای خزر، شرایط بوم شناختی این دریا، عوامل بیماریزای آبزیان گزارش شده در کشور و نیز با استناد به منابع و کتب مربوط به عوامل بیماریزای آبزیان در آب‌های شور و لب شور دریایی در جهان لیستی از عوامل خطر عفونی و غیر عفونی موثر بر سلامتی آبزیان پرورشی در قفس در دریا خزر تهیه گردیده و تلاش شده تا راهکارها و دستور العمل‌های پیشگیری، کنترل و مقابله با عوامل فوق‌الذکر به کارشناسان، محققین و دست‌اندرکاران صنعت پرورش آبزیان در دریای خزر ارائه گردد. از بیماری‌ها و مشکلات مهم قابل پیش‌بینی ماهیان سردآبی پرورشی در دریای خزر می‌توان به بیماریهای عفونی مانند VHS، IPN، IHN، ویریوزیس، میکسوباکتریوزیس دریایی، تک یاختگان، شپش‌های دریایی و بیماریهای غیر عفونی مانند ناتوانی در سازگاری ماهیان آزاد جوان معرفی به محیط پرورش دریایی، مشکلات مربوط به رفتار، کمبودهای تغذیه‌ای، مشکلات دستگاه گوارش، شکوفایی جلبکی، آفتاب سوختگی و بیماری‌های وابسته به عوارض مصرف داروها اشاره کرد. در ماهیان گرمابی می‌توان به بیماریهای عفونی چون VNN، ویریوزیس، پاستورلوزیس، ادواردزیلوزیس، استرپتوکوکوزیس، مایکوباکتریوزیس، بیماری‌های ناشی از انگل‌های تک‌یاخته‌ای، مونوژن‌ها، انگل‌های سخت پوست و عوامل غیر عفونی مانند مشکلات مربوط به درجه حرارت آب، آلاینده‌ها و شکوفایی جلبکی اشاره نمود. ویبریوزیس، بیماری باکتریایی آبشش و اختلالات کبدی از مشکلات احتمالی قابل پیش‌بینی در تاسماهیان پرورشی در دریای خزر است.

کلمات کلیدی: بیماری‌های احتمالی، ماهی، قفس، دریای خزر